

poveri

Positiivinen vertaistuki > jäsentiedote 01/2011 > Positiiviset ry / HivFinland

UUSI
LEHTII!

Poveri Teema: Tallinna

New Yorkin seurantakokous

Elävästä elämästä: Marjan ja Jussin tarina

06

Mistä on kysymys » Hiv-lääkkeet suojaavat kumppania tartunnalta

07

Elävästä elämästä » Marjan ja Jussin tarina perhe-elämästä ja hivistä.

13

New York » YK:n korkean tason hiv/aids-seurantakokoukseen osallistui yli 3000 ihmistä

17

Poveri teema: Tallinna » Kolme artikkelia lahden toiselta puolen

Vakio-osiot: 04 Kalenteri, 05 Uutiset, 08 Vertaistuesta, 20 Yhdistyksestä

poveri

POSITIIVISET RY:N JÄSENTIEDOTE

PÄÄTOIMITTAJA

Sini Pasanen

GRAAFINEN SUUNNITTELU

Mikko Lehtola

TOIMITUSKUNTA

**Päivi Pellikka, Kari S. ja
Positiiviset ry:n hallitus**

POSITIIVISET RY, HIVFINLAND

Paciuksenkaari 27
00270 Helsinki
puh. (09) 692 5441
fax. (09) 692 5447
toimisto@positiiviset.fi
positiiviset.fi
Pankkiyhteys
Handelsbanken 313110-750558

Toiminnanjohtaja **Sini Pasanen**
sini.pasanen@positiiviset.fi

Järjestöyöntekijä **Päivi Pellikka**
paivi.pellikka@positiiviset.fi

Päiväkeskusisäntä **Jukkis** paikalla ti klo 12-20, ke klo 10-16, to klo 10-16 ja joka toinen perjantai klo 10-16.

HALLITUS:

Puheenjohtaja **Erkki Aalto**
puheenjohtaja@positiiviset.fi
Varapuheenjohtaja **Pirkko Vuorinen**
Hallituksen jäsenet: **Arto, Jukka, Kari Tuhkanen, Mervi, Ninnu, Risto Hartikainen ja Seppo Lampinen**

Hallituksen sihteerinä toimii toiminnanjohtaja.

RAY:n tuella

Positiiviset ry on hiv-tartunnan saaneiden ja heidän läheistensä edunvalvonta- ja vertaistukijärjestö. Toiminnan tarkoituksena on tarjota tietoa ja tukea hiv-tartunnan saaneille ja heidän läheisilleen.

Positiiviset ry:n jäseniksi ovat tervetulleita kaikki hiv-positiiviset, läheiset sekä heidän hyvinvointinsa ja elämänlaatussa edistämisestä kiinnostuneet. Jäsenhakemuskaavakkeen voit tilata toimistoltamme. Yhdistyksen säännöt löytyvät positiiviset.fi » yhdistys » säännöt.

Positiiviset ry:ssä palvellaan kaikkia. Sinun ei tarvitse olla jäsen tutustuaksesi toimintaan tai kysyäksesi meiltä neuvoja tai apua.

Alkukirjoitus »

Syksy on jo ennättänyt pitkälle ja sen myötä saamme ylpeinä esitellä ensimmäisen Poverin!

Poveri on Positiiviset ry:n jäsen-tiedote, joka on aiemmin ilmestynyt Henkireipu nimellä. Poveri ilmestyy 3-5 kertaa vuodessa, jonka lisäksi tiedotamme ajankohtaisista asioista nettisivuillamme ja jäsenille postitettavassa Helpperi-tiedotteessa (entinen Riekale-tiedote). Nimi Poveri valittiin äänestyksellä, ja voittaja julkaistiin Toivon päivänä. Voittajaehdotuksen lähettäjä kertoi Poveri-nimen taustalla olleen mm. ajatuksen positiivisesta vertaistuesta.

Nimenvaihdoksen myötä jäsen-tiedotteemme on uudistunut myös muilta osin; koko, ulkonäkö ja juttujen

järjestys ovat muuttuneet. Alkupuolella on luettavissa ajankohtaisia asioita kuten kalenteri ja uutisia. Ajankohtaisin tieto tapahtumista ja vertaistukimahdollisuuksista löytyy aina nettisivuiltamme tai soittamalla toimistollemme.

Vertaistukiryhmien kuulumisia osiossa haluamme välittää mahdollisimman paljon tietoa eri ryhmistä ja niiden toiminnasta. Lisätietoja voi aina kysellä vertaisryhmien yhdyshenkilöiltä, yhteystiedot löytyvät takakannesta. Ihmisten kokemuksia ja tarinoita elämästä hivin kanssa tänä päivänä julkaistaan otsakkeen "Elävästä elämästä" alla. Tässä lehdessä on Marjan ja Jussin tarina.

Tässä Poverissa teemana on Tal-

linna ja siellä toukokuussa järjestetty hiv-konferenssi. Lisäksi on kuulumisia YK:n hiv/aids huippukokouksesta kesäkuulta ja ajankohtaista keskustelua hivin tartuttamiseen, tartunnalle altistamiseen liittyen.

Yhdistyksen kuulumiset on siirretty Poverin loppuun. Olisitko kiinnostunut liittymään Poverin toimistunkuntaan? Katso lisää sivulta 21. Palautetta, ideoita ja ajatuksia otetaan erittäin mielellään vastaan niin tästä lehdestä kuin toiminnastamme ylipäätään!

Mukavaa loppusyksyä kaikille!
Sini Pasanen, toiminnanjohtaja

kalenteri

MARRAS-JOULUKUU

Lauantailounaita järjestetään periaatteessa joka toinen lauantai. Seuraavat lauantailounaat ovat: 12.11., 10.12. Joululounas 20.12. Seuraa kalenteria tai kysy toimistolta.

Tiistaikahvilat jatkuvat tavalliseen tapaan joka tiistai 16.00–20.00.

Päiväkeskuksessa on tarjolla kevyt lounas torstaisin 12.30–14.00.

Kaikille avoimet tapahtumat
La 26.11. Vuosikokous ja pikkujoulut
To 1.12. Maailman aids-päivä

Naistenryhmä

Naisten vertaisryhmä eli mahdollisuudet tavata erityisesti hiv-tartunnan saaneita naisia. Toimintaan voit tulla mukaan koska vaan!

Keväällä teimme kylpylämatkan Tallinnaan ja syyskuussa vietimme hemmotteluiltaa toimistolla! Perinteisiä pikkujouluja vietämme taas joulukuussa. Tervetuloa mukaan!

dreamstime.com

Valtakunnallisten vertaisryhmien tapahtumat

Miesten ryhmä

La 19.11. Illanvietto toimistolla.
La 10.12. Pikkujoulut toimistolla.

Naisten ryhmä

La 3.12. Pikkujoulut toimistolla.

Nuorten ryhmä

Nuorille aikuisille on suunnitteilla karting-ilta. Päivämäärä selviää myöhemmin.

Perheryhmä

Su 20.11. Sealife ja pikkujoulut lapsiperheille

Alueellisten vertaisryhmien tapahtumat

Hämeenlinna

Su 6.11. Tutustuminen Vankilamuseoon klo 14

Joulukuu Pikkujoulut Tampereella yhdessä Tampereen vertiryhmän kanssa

Oulu

To 1.12. Vertitapaaminen maailman aids-päivän merkeissä klo 15.00
La 7.12. Pikkujoulut

Tampere

Vertiryhmä tapaa normaalisti *joka kuukauden 15. päivä*. Seuraa kuitenkin kalenteria, sillä ajat voivat muuttua.
Joulukuu Pikkujoulut yhdessä Hämeenlinnan vertiryhmän kanssa.

Kaikista tapahtumista saat lisätietoja toimistolta, puh. 09 692 5441 tai vertipuhelimesta, joiden yhteystiedot löytyvät nettisivuiltamme.

uutiset

02.06.2011

OPINNÄYTETYÖTIEDOTE

Hiv-positiiviset äidit tyytyväisiä neuvolan terveydenhoitajaan

Vuosittain raskauden aikaisissa neuvolaserologisissa tutkimuksissa löytyy hieman yli kymmenen hiv-positiivista tulosta. Hiv-positiivisuus tuo erityispiirteitä lisääntymisterveyteen ja raskauteen. Kuitenkaan hiv-positiivisten äitien kokemuksia neuvolan vastaanotolta ei ole aikaisemmin tutkittu. Kokevatko hiv-positiiviset äidit olevansa tasavertaisia odottajia terveiden äitien rinnalla?

Tutkimuksessa haastateltiin neljää hiv-positiivista äitiä puolistrukturoidulla haastattelulla. Kaksi heistä oli saanut tietää hiv-positiivisuudestaan neuvolan seulonnoissa alkuraskaudessa. Iältään äidit olivat 25-43-vuotiaita ja heidän lapsensa 2-11-vuotiaita. Aineisto analysoitiin sisällön analyysillä.

Kaikilla äideillä oli positiivinen kokemus neuvolansa terveydenhoitajan vastaanotolta. Ennen kaikkea terveydenhoitajaa arvostettiin arjen tukijana ja kuuntelijana. Esille nousi kuitenkin

äitien kokemus terveydenhoitajien puuttuvista toimintamalleista sekä hiv-tietouden puutteista koskien raskaana olevaa hiv-positiivista naista

Luottamus ja avoimuus olivat tärkeimpiä hyvää terveydenhoitajaa määrittäviä tekijöitä. Terveydenhoitajan iällä ei näyttänyt olevan merkitystä. Haastateltavat kokivat hiv-tietouden lisäämisen tärkeäksi sekä toimintamallien luominen positiivisen hiv-tuloksen tultua. Tietoa on myös lisättävä hoitotyön koulutuksessa.

Jatkotutkimuksena määrällinen tutkimus mahdollistaisi tulosten yleistämisen. Myös maantieteellistä näkökulmaa voisi tätä kautta selvittää. Terveydenhoitajien ja kätilöiden näkökulma hiv-positiivisen asiakkaan kohtaamisessa toisi myös arvokasta lisätietoa kuten myös opiskelijoiden hiv-tietouden kartoitus.

Lisätietoja:

Anni Hovila, anni.hovila@gmail.com

Opinnäytetyö on luettavissa kokonaisuudessaan:

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2011060611111>

30.8.2011 HELSINGIN SANOMAT
Helsingin Sanomien tiede-palstalla kysymys:

"Voiko ihminen olla immuuni aidsille?"

Vastaajana toimi lääketieteen professori Heikki Hyöty Tampereen yliopistosta

"Kyllä, osa ihmisistä on immuuneja aidsia aiheuttavalle hi-virukselle. Suomalaisista vain noin kahdella prosentilla on tämä geneettisesti periytyvä ominaisuus. Tai oikeastaan kyse on puutteesta, sillä aidsille immuuneilla ihmisillä ei ole toimivaa ccr5-molekyyliä.

Hi-virus käyttää molekyyliä tunkeutuessaan ihmisen soluihin. Joillakin molekyyli on muuntunut niin, että virus ei pysty sitä enää hyödyntämään. Jos ihminen perii tämän muutoksen molemmilta vanhemmiltaan, aids ei tartu häneen. Tästä taipumuksesta ei tiettävästi ole mitään haittaa. Tavallinen kansalainen ei voi Suomessa selvittää, onko hänellä ccr5-molekyyliä."

Hiv-lääkkeet suojaavat kumppania tartunnalta, Hiv-lääkitys ehkäisee uusia tartutunoja...

Mistä on kysymys?

teksti: Sini Pasanen, toiminnanjohtaja
kuva: dreamstime.com

Hiv tarttuu seksiteitse, verikontaktissa tai äidistä lapseen raskauden, synnytyksen tai imetyksen aikana. Suurin osa maailman hiv-tartunnoista tapahtuu seksiteitse; viimeaikaisten arvioiden mukaan noin 80%.

Hivin tarttuvuuteen vaikuttaa olennaisesti hi-virusmäärä. Hiv-lääkitys (eli antiretroviraali tai viruslääkitys) vähentää hi-virusten määrää veressä ja muissa eritteissä. Jos virukset ovat mittaamattomissa (alle 40 kopioita / ml), niin myös hivin tarttuvuus vähenee. Virusten määrän veressä on todettu korreloivan virusten määrään esimerkiksi siemenesteessä ja emätineritteessä.

"Swiss statement"

Vuonna 2008 sveitsiläiset asiantuntijat julkistivat lausunnon, jonka mukaan hiv ei tartu seksiteitse, jos hiv-tartunnan saanut on lääkityksellä, virukset mittaamattomissa, eikä ole muita seksiteitse tarttuvia tauteja. Tästä on luettavissa lisää esim. positiiviset.fi / uutiset, helmikuu 2008

Tässä julkilausumassa sanottiin jotain, mitä monet kyllä tiesivät tai vähintään aavistelivat, mutta kukaan ei ollut uskaltanut sanoa ääneen. Asiaa

alettiin tutkia enemmän, ja useita eri laajuisia enemmän tai vähemmän luotettavia tutkimuksia on julkaistu jo useita. Myös Suomessa pääsee osallistumaan yhteen aiheeseen liittyvään tutkimukseen ns. Partner tutkimukseen (sivu 10).

Keväällä julkaistiin tuloksia ensimmäisestä laajasta ja merkittävästä tutkimuksesta tarttuvuuteen ja lääkitykseen liittyen. Lopullisesti nämä HPTN 052 tutkimuksen tulokset julkaistiin IAS konferenssissa Roomassa heinäkuussa 2011.

HPTN 052

HPTN 052 on laaja kansainvälinen tutkimus, johon on osallistunut 1 763 heteropariskuntaa, joista toinen on hiv-positiivinen ja toinen hiv-negatiivinen. Osallistujat ovat yhdeksästä maasta Afrikassa, Aasiassa sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikassa.

Tutkimuksen tarkoituksena oli vertailla hiv-tartuntojen määrää

hiv-negatiivisilla ihmisillä, joilla on hiv-positiivinen kumppani. Osa tutkimukseen osallistuneista hiv-positiivisista aloitti hiv-lääkityksen heti. Osa odotti siihen asti, että CD4-solut vähenivät 200-250 soluun /mm³ tai heille tuli aids-vaiheen sairauksia.

Hiv-tartunnan riski väheni lääkityksen myötä 96 %, silloin kun lääkitys on aloitettu suhteellisen korkeilla CD4 arvoilla (350-550 / mm³). Suomessa ja monissa muissa länsimaissa lääkitys aloitetaan, kun soluja on noin 350 /mm³ tai vähemmän. Olennaista on, että hoito aloitetaan hyvissä ajoin.

Satunnaistettu tutkimus lopetettiin kolme vuotta etuajassa, sen osoitettua hyvissä ajoin aloitetun hiv-lääkityksen vähentävän merkittävästi hivin tartuntariskiä. Tutkimuksen piti jatkua vuoteen 2015 asti.

Katso lisää esimerkiksi: aidsmap.com
"Treatment as Prevention works"

Elävästä elämästä:

Marjan ja Jussin tarina

*Marja istui äitiysneuvolassa odottamassa ensimmäistä lääkärintarkastustaan. Samaan aikaan terveydenhoitaja vastasi soivaan puhelimeen. Pelästyneen näköinen hoitaja kertoi puhelimassa, että ilmeisesti samainen henkilö on juuri hänen huoneessaan ja tarjosi Marjalle luuria sanoen: ”**Voitko keskustella soittajan kanssa?**”*

Puhelu tuli Kansanterveyslaitokselta ja asia koski äitiysneuvolassa tehtyä hiv-vasta-ainetestä sekä siitä löytynyttä positiivista tulosta.

Tuo puhelu romahdutti Marjan elämän. Vain muutamaa kuukautta aiemmin Marjan ensimmäinen raskaus oli päättynyt keskenmenoon. Täydesssä shokissa hän ajoi kotiin samalla soittaen miehelleen Jussille. Hän ei kertonut, mistä oli kyse. Jussi luuli, että vauvalle on sattunut jotain.

Jussi suhtautui asiaan tyyneesti. Mies oli varma, että vaimo oli saanut tartunnan häneltä. Hän kun oli elänyt menevää elämää ennen Marjan tapaamista. Asiaan ja suhtautumiseen vaikutti myös se seikka, että Jussin ystävä oli elänyt hiv-tartunnan kanssa jo parikymmentä vuotta.

Marjalle selvisi pian, että hän oli kantanut tietämättään hiviä jo noin seitsemän vuoden ajan. Hän oli saanut tartunnan entiseltä miesystävältään. Jussi ei kuitenkaan ollut saanut tartuntaa, vaikka pariskunta ei ollut käyttänyt kondomia. Tartunnan

ilmitulo oli Marjan sekä vauvan pelastus. Outoja oireita oli ollut jo vuosien ajan. Marja olikin käynyt toistuvasti lääkärillä ja saanut mielialalääkkeitä, lääkäri kun oli ajatellut oireiden johtuvan stressistä.

Marja ei osannut olla vihainen eikä katkera entiselle kumppanilleen, sen sijaan Jussi oli.

Vaikka Marjalla on terveydenhoitoalan koulutus, hänen tietonsa hi-viruksesta ja lääkityksestä olivat vähäiset. Seuraavien viikkojen aikana selvisi monta tähdellistä asiaa. Nykyisen lääkityksen ansiosta heidän vauvansa tulisi syntyvänsä terveenä ja hän itse eläisi mummuikänsä. Vain tieto siitä, että hän ei voisi eikä saisi imettää omaa lastaan, toi ylimääräistä tuskaa tilanteeseen.

Lähes kaikilta osin Marjan ja Jussin elämä jatkuu entiseen tapaan, hivin olemassaolosta kertoo vain kännykän piippaus, joka välittää tiedon lääkkeiden otosta. Jopa kondomien käytössä pariskunta on ”lipsunut”, nyt kun viimeiset kansainväliset tutkimustulokset kertovat tartunnan

mahdollisuuden olevan promillen luokkaa. Pariskunnan läheisyys on lisääntynyt, pieni poikavauva on äidin ja isän silmäterä. He osaavat arvostaa nyt toistensa olemassaoloa. Suhde ei missään vaiheessa joutunut taudin myötä kriisiin. Yhdestä suusta kumpikin vannoo vertaistuen voimaan sekä myös sen tarpeeseen. Tapaamisissa muiden kanssa löytyy yhteisiä keinoja ja neuvoja eri seikkoihin, jotka yksin miettiessään saattaisivat muodostaa vuorien korkuisia huolia. Perhe ei ole salannut tartuntaa lähipiiriltään, vaan onkin saanut tukea myös omalta ystäväverkostoltaan. Huumorilla on myös tärkeä merkitys perheessä, mustaakin mustempaa ”läppää” heitellään ystävien kanssa hivin kustannuksella.

Marja tuntee haikeutta, että Marкус jää nyt ainoaksi lapseksi. Vaikka lääkitys toimii, Marjan on tärkeätä ajatella omaa terveyttään. Marja ja Jussi haluaisivat purkaa myyttiä hivistä häpeällisenä kuolemantautina. He eivät ymmärrä, miksi pitäisi hävetä. Hiv on nykyisin samanlainen krooninen tauti kuin muutkin sairaudet.

vertaistukiryhmien kuulumisia

Miesten ryhmän aktiivi Risto Hartikainen on myös innokas valokuvaaja

Miesten viikonlopun viettoon oli saapunut myös yhdistyksemme pitkäaikainen jäsen Jussi, Tukholmasta.

Jussi on muuttanut Ruotsiin jo -90 luvulla ja kohta muuttonsa jälkeen diagnosoitiin siellä viruksen kantajaksi. Alun shokin ja kriisin jälkeen Jussi löysi meille tartunnan saaneille tarkoitettun klinikan ja siellä asiat alkoivat saada oikeat mittasuhteet. Tuona

vuosikymmenenä ei vielä ollut tepsiää lääkitystä, joten elämä oli selviytymistä päivästä toiseen, viikosta toiseen.

Elämäkumppani kuitenkin löytyi aktiivisen yhdistystyöskentelyn kautta ja suhde onkin kestänyt jo todeli pitkään. Jussi on työskennellyt vapaaehtoisena mm. parin vuoden ajan eri projekteissa HIV-Sverige hallituksessa ja nyttemmin yhdis-

tyksen tukirahaston hallituksessa. Tukirahastolta on jäsenten mahdollista hakea avustusta erilaisiin tarpeisiin, mm. hammaslääkäriin, silmälaseihin, muuttoavustuksia ja jopa tarpeellisiin huonekaluhankintoihin kuten esim. sänkyyn. Tukirahasto myöntää vuosittain noin 5 000-10 000 euroa rahaa eri tarpeisiin anomusta vastaan.

Tukirahasto kerää varoja eri tempauksilla, sekä yksityisillä lahjoituksilla. Suuri merkitys on myös kovasti mainetta niittäneellä drag-ryhmällä WAD-GIRLS, jota voi tilata eri tarkoituksiin esiintymään ympäri Ruotsia sektorilla Malmö/Piteå eli etelästä pohjoiseen koko Ruotsin alueella. Show-ryhmä onkin niittänyt mainetta ja kerännyt huomattavia summia tukirahaston kassaan (noin 20 000-25 000 euroa). Sanoisinko, että se on kunnioitettava saavutus. Suomeenkin ryhmän show on tilattavissa noin 2 000 euron hintaan.

Tack Jussi. Och hoppas att vi ses nästa sommaren också här i Finlnd. Och hälsningar till alla våra kompisar i Sverige/Stockholm.

Kari.S.

Naisten hemmotteluilta toimistolla

Vietimme naisten hemmotteluilta toimistolla lauantaina 3.9. Aloitimme illan ruokailulla; tarjolla oli kiinalaista ruokaa ja pizzaa. Jälkiruoaksi päiväkeskusisäntämme oli leiponut meille erittäin maittavan täytekakun.

Ruokailun jälkeen oli kosmetiikkaesittelyn vuoro. Kuhina ja pälinä oli kova, kun 12 naista kyseli esittelijältä tuotteista. Saimme vapaasti kokeilla tuotteita. Teimme jalka- ja kasvohoitoja ja meikkasimme. Tarkoituksenamme oli vielä tehdä niska-hartiahierontoja pareittain,

mutta olimme niin innoissamme tuotteista, ettei tällä kertaa jäänyt aikaa hieronnalle. Ehkä ensi kerralla jatkamme siitä. Ilta oli kaikin puolin onnistunut ja kaikki olivat tyytyväisiä. Osa meistä lähti jatkamaan iltaa keskustan ravintoloihin.

Heli

Naisten matka Tallinnaan keväällä

Naisten vertaisryhmä teki kylpylämatkan Tallink Spa - hotelliin huhtikuussa. Lähdimme matkaan perjantaina ilta-päivällä. Tallinnassa majoittumisen jälkeen kokoonnuimme kokoushuoneeseen kahvien kera saamaan ja antamaan vertaistukea sekä kävimme läpi matkan ohjelman. Yhteisen illallisen söimme venäläisessä ravintola Pushkinissa. Paikka näytti tasokkaalta, mutta ruoka ei ollut oikein mistään kotoisin eikä kovaääninen pianonsoitto tainnut olla kenenkään mieleen. Viihdyimme parhaamme mukaan ja yhdessäolo ja vertaistuki korvasivat ravintolan puutteet.

Lauantaipäivä kului altaissa polskiassa, omakustanteisissa hoidoissa ja ostoksilla. Lauantaina illastimme ravintola Turgissa, joka oli ehdottomasti parempi valinta kuin edellisen illan ravintola. Iltaisin yritimme yökukkua hotellin sikaribaarissa, mutta useimpia alkoivat päivän touhut jo väsyttää eikä auttanut muu kuin painua pehkuihin.

Sunnuntaiaamuna söimme hotellin runsaan ja maittavan aamiaisen. Jotkut kiirehtivät vielä viimeiselle aamu-uinnille. Ostoksillakin ehdimme käydä ja sitten olikin aika jo lähteä kotia kohti. Olimme kaikki oikein tyytyväisiä reissuun ja odotamme innolla seuraavaa tapaamista.

Heli

Perhematka Viroon

Meidän perhe oli yhdeksän muun perheen kanssa elokuussa Vironmatkalla. Yhteensä meitä oli 27 henkeä, lasten iät vaihtelivat 1.5-vuotiaasta 17-vuotiaaseen. Halukkaita lähtijöitä oli enemmänkin, mutta kaikki ei valitettavasti tällä kertaa päässeet mukaan. Laivamatka sujui mukavasti, varsinkin kun meillä oli yksi hytti käytössämme. Saimme sinne valtavan tavaramäärämme, rattaat ja päiväunilaiset. Sata-masta kävelimme hotelliin ja ainakin osa perheistä jaksoi käydä vielä altailla uimassa.

Seuraavana päivänä pääsimme bussilla Tallinnan eläintarhaan. Se oli toisaalta hieno paikka ja toisaalta eläimet häkissä on aina surullinen näky. Siellä oli muun muassa kolme elefanttia, upeita akvaarioita ja erilaisia antilooppeja. Myös pupuja ja äkäisiä kurkia vaelteli eläintarhan mailla. Siellä oli automaatteja, joista sai ostaa ruokaa, mitä sai syöttää joillekin eläimille. Perässä vedettävät

kärryt oli mukavat eväslaukkuja ja lapsia varten. Alue oli iso ja neljä tuntia meni hujauksessa.

Eläintarhasta kävelimme läheiseen kauppakeskukseen jossa meillä oli ruokatreffit. Ruokailun jälkeen lähdimme bussilla takaisin hotelliin, jossa ilta kului mukavasti uima-altailla. Ainakin yksi lapsi oppi viikonlopun aikana uimaan.

Sunnuntaina ehdimme aamupalan jälkeenkin vielä altaalle. Sitten jo olikin jo vuorossa huoneen luovutus ja matka takaisin Suomeen. Oli oikein mukava ja tapahtumatäyteinen matka. Matkaa suunnitellessamme yritimme saada yhteyttä virolaisiin perheisiin. Olisimme halunneet tavata myös heitä. Puolen vuoden monista yrityksistä huolimatta emme kuitenkaan siinä onnistuneet. Ehkä se onnistuu ensi kerralla.

syysterveisin
Erään vintiön äiti

Erämaajärvellä

Elokuun viimeinen viikonloppu ja suorastaan helteinen ilma. Reilu puolen-toista tunnin ajomatka Helsingistä Pursujärven kirkasvetiselle rannalle.

Letkeä ja rento tunnelma ottaa minut vierailijana heti vastaan. Osa kavereista on laiturilla auringon otossa, osa rannalla seurustelemassa. Nauru ja ilo kuuluvat jo kauas. Kaverit ovat saapuneet mökeille jo perjantaina ja minä vain piipahdan vierailijana lauan-

taipäivänä. Kaksi mökkiä on käytössä, tilat ovat mitä parhaimmat nykyaikaisine sauna/suihkutiloineen, keittiöineen ja sisävessoineen.

Mökin hintaan kuuluu myös sou-tuvene, joka onkin ahkerassa käytös-sä onkijoilla sekä vain huviajelussa. Tuvassa on myös tv, jolle kenties olisi käyttöä sateen sattuessa. Ympäristö on mitä täydellisin. Päärakennuksen tilat ovat sopivat myös liikuntarajoit-teisille, joskin varsinainen maasto on mäkinen ja siellä on paljon portaita.

Vuodepaikkoja on taloissa noin 12-13 hengelle, mutta lisäpatjoilla tilaa tulee 3-4 lisää, ja ensi vuonna valmistuu uusi mökki kahden toisen mökin keskelle.

Paikallista metsäistä luontoa hyö-dyntäen ovat kaverit jopa keränneet mustikoita ja leiponeet piiraan paikan päällä:). Ai, ai saadapa vielä järvestä

pari komeaa ja hyvää kalaa ja siihen kantarellikastike metsän sienistä!

Ikävä kyllä vierailijan aikataulu al-kaa lähennellä jo kotiinpaluun aikaa, enkä ehdi nauttia hyvännäköistä broi-lerilounasta, jota kokki vapaaehtoi-sineen on tekemässä.

Lepoa, yhdessäoloa, yhteisöl-lisyyttä Suomen ihanassa kesässä. Mitä muuta voi toivoa?

Miesten ryhmän (msm) tapaami-set ovat valtakunnallisia joten kaikki halukkaat voivat osallistua niihin. Ko-tisivun päiväyristä/kalenterista löydät tarkemmat tiedot kustakin tapaa-misesta sekä ilmoittautumisohteet. Miesten ryhmä toivoo lisää osallistujia rentoon ja mukavaan yhdessäöloon.

Ja hei, ei unohdeta, yhteinen mat-kamme jatkuu!

Kari S.

HIV-hoito, seksitartunta ja kondomin käyttö

Uusi tutkimus pareille, joissa toinen osapuoli on hiv-positiivinen ja toinen on hiv-negatiivinen

Mikä on PARTNER-tutkimus?

PARTNER-tutkimukseen otetaan pareja, joissa toinen osa-puoli on hiv-positiivinen ja toinen hiv-negatiivinen. Tässä uudessa tutkimuksessa tutkitaan hivin tartuntariskejä, kun toinen käyttää tehokasta hiv-lääkitystä.

Vaikka tiedämme yleisesti, mitkä ovat suuria ja mitkä pie-niä riskejä, hyvin harvoissa tutkimuksissa riskien suuruutta on määritetty, erityisesti nyt kun uusia lääkkeitä on saata-villa. Tämä pitää vieläkin paikkansa 25 vuoden tutkimuksen jälkeen.

Tiedämme, että kondomi on turvallisin ja tehokkain keino tartunnalta suojaamiseksi. Tiedämme myös, että kondomit voivat hajota tai liukua paikoiltaan, eivätkä kaikki käytä kon-domeja joka kerralla.

Tämä uusi tutkimus keskittyy erityisesti pareihin, jotka ei-vät seksisuhteessaan aina käytä kondomia. Tutkimuksessa tutkitaan myös sitä, miksi kondomeja ei aina käytetä.

Tutkimuspaikan yhteystiedot:

HUS HYKS Auroran sairaala Infektiosairauksien poliklinikka
Vastaava tutkija Dos. Matti Ristola
www.partnerstudy.eu

Hiv-tartunnan saaneiden asemasta ja oikeudellisista vastuukysymyksistä

Teksti: Sini Pasanen

*Rikoslain soveltaminen hivin tartuttamis- ja tartunnalle altistamistapauksiin (joissa hiv-tartunnan saanut jättää kertomatta positiivisesta hiv-statuksesta) sekä erilaiset haittaavat lait ja käytännöt ovat enenevässä määrin esillä ja puheen aiheena ympäri maailmaa. **Tämä on myös yksi Positiiviset ry:n tärkeimmistä edunvalvontaan liittyvistä asioista.** Suomessa hivin kriminalisoinnista puhuttaessa tarkoitetaan lähes aina hivin tartuttamisen ja tartunnalle altistamisen kriminalisointia.*

Suomessa hiv-tartunnan saaneiden asema on hyvä. Se on oikeasti hyvä verrattuna moneen muuhun maahan; lääkitys ja hoito on saatavilla, monilla laeilla ja asetuksilla turvataan perusoikeuksia eikä avointa syrjintää ole.

Maailmanlaajuisesti hiviin ja hiv-tartunnan saaneisiin liittyy kuitenkin useita lakeja, asetuksia ja käytäntöjä, jotka heikentävät tai estävät ihmisoikeuksien toteutumista ja ylläpitävät haitallisia käytäntöjä. Valitettavasti myös Suomessa hiv-tartunnan saaneiden asemassa on parantamisen varaa.

Hiv-epidemiaan alkuajoista lähtien erityisesti suurituloiset maat ovat soveltaneet rikoslakia tai osia rikoslaista

hivin tarttumiseen, tartunnalle altistamiseen ja tartunnasta kertomatta jättämiseen. Pohjois-Amerikka, Eurooppa ja Australia johtavat valitettavasti tätä tilastoa ja Suomi aivan kärkisijoilla. Viimeisen viiden vuoden aikana Afrikan maista noin kaksikymmentä on ottanut käyttöön vastaavia lakeja.

Hivin ja sen tarttumisen ja tartunnalle altistaminen kriminalisoinnin taustalla on ajatus hivin leviämisen estämisestä (ennaltaehkäisy) ja rankaiseminen rikoksen tekemisestä, kuten vakavan sairauden tartuttamisesta. Maailma ja hiv sairautena on kuitenkin muuttunut kolmenkymmenen vuoden aikana. Onneksi ainakin Suomessa myös syytteet ja tuomiot

ovat oikeudessa alentuneet. Vaikka tuomiot ovat alentuneet, se ei vie pois sitä tosiasiaa, että seksi ja rikoslaki kierolla tavalla kulkevat käsikynnää hiv-tartunnan saaneiden makuuhuoneisiin. Ja sitä me emme halua. Jokaisella tulee olla oikeus harrastaa seksiä joutumatta syytetyksi rikoslain puitteissa, tai edes joutumatta poliisin kanssa tekemisiin (pois lukien tietysti raiskaukset jne.).

Missään ei ole todettu, että rikoslaki ehkäisisi hiv-tartuntoja tai että sillä olisi mitään positiivisia vaikutuksia hiv-epidemian pysäyttämiseen. Hiv on kuitenkin edelleen vakava sairaus, joka tarttuu ja joka periaatteessa voidaan tartuttaa toiseen ihmiseen.

Tässä on lyhyesti olennaisesti hivin tartuttamiseen ja tartunnalle altistamiseen (seksiteitse) liittyviä asioita, joista maailmalla keskustellaan:

Mikä on riski saada hiv-tartunta seksiteitse?

Tartuntariski seksiteitse (vagina- tai anaaliyhdyntä) korkeimman arvion mukaan on 1.4 %.

Kondomin käyttö vähentää riskiä vähintään 80 %.

Lääkitys toimii, jonka seurauksena virusmäärät ovat mitaamattomissa -> Viimeaikaiset tutkimustulokset: tarttuuko hiv?

Muutoksia lainkäyttöön on tullut muutamissa maissa: Jos hivin tarttuminen seksiteitse ei ole merkittävä riski, voiko ihmistä rangaista teoreettisesta riskistä?

Hiv-tartuntaan ja hiv-tartunnalle altistumiseen liittyvä haitta

Millaisen haitan hiv-tartunta aiheuttaa ihmisen elämässä? Miten hiv suhteutuu muihin sairauksiin - onko yhtä vakava kuin muut seksiteitse tarttuvat taudit ja muut krooniset sairaudet? Entäpä hivin vaikutukset sosiaalisesti ja psykologisesti?

Tällä hetkellä lääkitys toimii ja odotettavasti elinikä on lähes sama kuin kenellä tahansa. Mutta voidaanko tulevaisuudesta olla varmoja? Tuleeko

uusia lääkityksen sivuvaikutuksia?

Toisaalta diagnosoitu ja hoidossa oleva hiv+ on tarkemmassa seurannassa kuin muut ja voi jopa elää pitempään ja terveempänä kuin hiv-.

Millaisen haitan ihmiselle muodostaa hiv-tartunnalle altistuminen?

Intentionaalisuus

Onko seksin harrastamisen tarkoituksena ollut tartuttaa hiv?

Monissa maissa tarkoituksellisuuteen riittää tieto omasta hiv-positiivisuudesta ja aikomus harrastaa seksiä.

Kuinka usein oikeasti kysymys on tarkoituksellisuudesta ja kuinka usein ihminen ei vain pysty kertomaan hivistä. Kynnys on liian korkea tai pelko hylätyksi tulemisesta on suuri.

Tieto, uskomus, yhteisymmärrys, huomiotta jättäminen - mikä on vaatimus sille, että joutuu rikosoikeudelliseen vastuuseen?

Puolustukset oikeudessa

Voiko puolustuksena olla, että on antanut suostumuksen harrastaa seksiä? Mitä jos kertoo hiv-tartunnasta?

Onko suostumus harrastaa seksiä

samalla suostumus altistua seksiteitse tarttuville taudeille?

Onko esim. väkivallan pelko perusteltu syy siihen, ettei ole kertonut omaa hiv-statustaan?

Hiv-tartunnan todistaminen

Miten voidaan todistaa kausaliiteetti, ja mitkä ovat fylogeneettisen analyysin rajoitukset / mahdollisuudet?

Voidaanko aukottomasti todistaa kuka tartutti ja kenet?

Nykykäytännöistä ja vaihtoehtoista

Milliasia käytäntöjä on olemassa? Onko ohjeistuksia syyttäjäille?

Onko olemassa kansanterveyteen ja yleiseen terveyteen liittyviä lakeja ja asetuksia, joita voisi soveltaa enemmän kuin rikoslakia?

Aina on poikkeuksia ja poikkeuksen poikkeuksia. Mikään elämässä ei ole 100 % (syntymä ja kuolemaa lukuun ottamatta) ja riskejä on koko ajan. Jokainen hiv-tartunnan saanut on hivin jostain saanut; Suomessa pääasiassa seksiteitse.

Oikeudellisista vastuukysymyksistä Suomessa ks. Käsikirja hiv-positiivisille.
www.positiiviset.fi/fb/kasikirja

Henkiriepu, erikoisjulkaisu 2010
www.positiiviset.fi/fb/henkiriepu-2010-e

Hiv-Norden: Q&A, Criminal Code in the Nordic Countries
www.hiv-norden.org/Documents/crime%20brochure.pdf

Edwin J. Bernard kirjoittaa hivin kriminalisoinnista
www.edwinjbernard.com

YK:n korkean tason hiv/aids seurantakokous New Yorkissa 8.-10.6.2011

Kuvat: UN Photo ja Sini Pasanen **Teksti:** Sini Pasanen

New Yorkissa kesäkuussa järjestettyyn YK:n korkean tason hiv/aids seurantakokoukseen osallistui yli 3 000 ihmistä. Valtion tai hallituksen päämies tai varapresidentti oli mukana yli 30 jäsenvaltiosta. Kokousohjelma koostui täysistunnoista, viidestä paneelikeskustelusta, jotka käsittelivät 1) jaettavaa vastuuta epidemian hallitsemiseksi, 2) ennaltaehkäisyä -kuinka saavuttaa UNAIDSin tavoite nollasta uudesta tar-

tunnasta, 3) innovaatioita ja uutta teknologiaa, 4) naisia, lapsia ja hiviä sekä 5) hiv/aids-ohjelmien integroimista laajempiin terveys- ja kehitysohjelmiin, sekä noin 40 sivutapahtumasta.

Suomen valtuuskuntaan kuuluivat suurlähettiläs Jarmo Viinanen, Anni-Riitta Virolainen Julkunen sosiaali- ja terveysministeriöstä, Marja Anttila THL:stä, Tiina Saarikoski SPR:stä, Sini Pasanen Positiiviset ry:stä, Sanna Laus-

lahti eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnasta ja Erik Lundberg ja Anna Gromov YKE:sta sekä Pirjo Suomela Chowdhury ja Heli Mikkola ulkoasiainministeriöstä.

Kokouksessa arvioitiin hiv/aids-työn edistymistä viimeisten 10 vuoden aikana. Vertailukohtana toimivat mm. vuosien 2001 ja 2006 kokousten loppuasiakirjoissa mainitut sitoumukset. Edistymisen tarkastelu ja loppuasiakirjaluonnos perustuivat YK:n pääsihteerin raporttiin ja sen sisältämiin suosituksiin, jotka puolestaan perustuivat pitkälti jo aiemmin hyväksytyyn UNAIDSin uuteen HIV-strategiaan.

Loppuasiakirjan tavoitteena oli olla päätöslauselma, joka vahvistaa aiempia sitoumuksia ja asettaa konkreettisia tavoitteita saavutettavaksi vuoteen 2015 mennessä sekä tuo hivin ja aidsin laajempaan terveys- ja kehityskontekstiin. Tältä osin loppuasiakirja ei muodostunut niin onnistuneeksi kuin oli toivottu.

Muutamia poliittisen julistuksen tavoitteita vuoteen 2015 mennessä:

Seksiteitse saatujen hiv-tartuntojen vähentäminen puoleen
Ruiskuhuumeidenkäyttäjien hiv-tartuntojen vähentäminen puoleen

Äiti-lapsi (vertikaali) tartuntojen eliminointi ja aidsiin liittyvien äitikuolemien huomattava vähentäminen

15 miljoonan hiv/aids-lääkitystä tarvitsevan ihmisen saattaminen hyvälaatuisen ja turvaton lääkityksen piiriin (= arvioitu universaali saatavuus).

Hiv-positiivisten tuberkuloosista aiheutuvien kuolemien vähentäminen puoleen

Hiviä koskevien maahantulo, oleskelu- ja matkustusrajoitusten identifiointi niiden poistamiseksi.

Sini ja Anni-Riitta Virolainen-Julkunen STM:stä

Loppuasiakirjaneuvotteluissa EU ja sen mukana tietysti Suomi, pitivät tärkeänä erityisesti ihmisoikeuksia ja korkeammassa hiv-tartuntavaarassa olevaa avainväestöä koskevia kysymyksiä. Tavoitteena oli saada mainituksi loppuasiakirjaan miehet joilla on seksiä miesten kanssa (msm), ruiskuhuumeiden käyttäjät ja seksityöntekijät ja heidän asiakkaat, sekä leimautuminen ja syrjintä. EU painotti loppuun saakka myös ehkäisyn tärkeyttä.

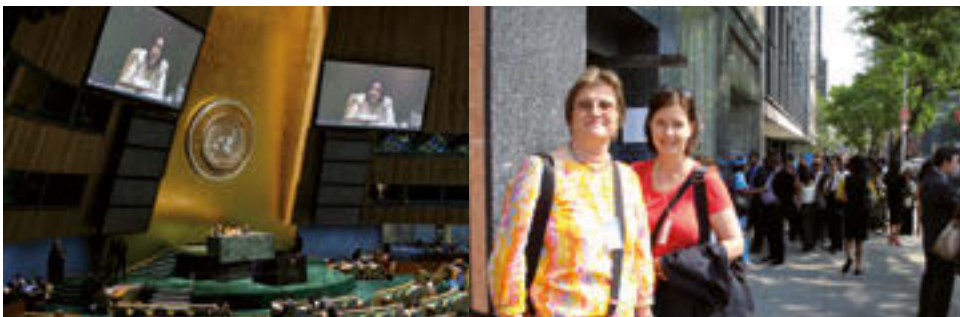
Tärkeänä nähtiin myös jo saavutettujen tulosten varmistaminen. Lisätavoitteita asetettiin esim. lääkityksen saatavuuden ja vertikaalitartuntojen vähentämiseen liittyen. Suomen temaattisina painopisteinä olivat ihmisoikeudet; erityisesti tasa-arvoon liittyvät kysymykset ja syrjinnän kielto, seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet mukaan lukien seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuoli-identiteetti, kokonaisvaltainen ennaltaeh-

käisy sekä terveysjärjestelmien ja hiv-sensitiivisten perusturvajärjestelmien kehittäminen. Suomi painottaa myös avun tuloksellisuutta (ml. kansallinen omistajuus), eri tahojen (ml. kansalaisyhteiskunta, yksityinen sektori,) osallistumista sekä UNAIDS:n koordinoivaa roolia.

Haasteellisia aiheita EU:n sisälläkin olivat ja ovat edelleen haittojen vähentäminen (huumeiden käyttöön liittyen), seksuaali- ja lisääntymister-

vasemmalla: Australian korkeimman oikeuden tuomari Michael Kirby ja Tansanian presidentin vaimo oikealla: Marja Anttila THL:stä ja Sini

veys ja oikeudet, TRIPS kysymykset, hiv/aids-työn rahoitus sekä määrälliset tavoitteet.

Suomi otti omassa puheessaan pääteemana esiin seksuaali- ja lisääntymisterveyden sekä oikeudet ja erityisesti nuorille suunnatun kokonaisvaltaisen seksuaalisuuskasvatuksen. Tämä olennainen osa-alue jäi vielä tästä loppuasiakirjasta puuttumaan.

Pääsihteeri raportoi loppuasiakirjan sisältöä koskevasta edistyksestä vuosittain sekä vuonna 2013 pidettävän MDG-seurantakokouksen yhteydessä.

Poimintoja temaattisista paneelikeskusteluista

Viidessä temaattisessa paneelikeskustelussa korostuivat kansalaisyhteiskunnan tärkeys ja työskentely ihmisten kanssa, joita asia koskee, hiv-positiivisiin ja riskiryhmiin kohdistuvat rankaisevat lait ja leimaaminen tulee poistaa ja myös arkaluontoisista asioista (syrjintä, kieltävät tai rajoittavat lait, sukupuoliroolit) tulee puhua kaik-

kein korkeimmalla poliittisella tasolla.

Uusien hiv-tartuntojen ennaltaehkäisyyn tulee panostaa enemmän myös rahallisesti, sen tulee perustua näyttöön ja olla kohdennettua (esim. msm tai nuoret naiset). Maailmalla

Uusien
innovaatioiden
tulee olla
kaikkien
saatavilla

naisten ja tyttöjen epätasa-arvoinen asema sekä leimaaminen ja syrjintä ovat todellisia esteitä uusien hiv-tartuntojen ehkäisemisessä.

Leimaantumisen ja syrjinnän vastaiseen työhön tulee panostaa. Avainryhmät (key populations) seksityötä

tekevät, huumeita käyttävät, msm ja transgender ihmiset tulee ottaa mukaan ehkäisevän työn kaikkiin vaiheisiin. Ehkäisyyn tulee olla oikein kohdennettua sinne, missä riskit ja tarve ovat suurimmat.

Nuorten rooli ja oikeudet ovat avainasemassa ehkäisevässä työssä. Lähestymistapa pitää muuttaa kontrolloivasta osallistavaksi ja nuorten oikeuksia kunnioittavaksi. Nuoret toivat esiin sitä, että nuorista puhuttaessa pitäisi huomioida nuoret tytöt ja nuoret pojat. Rajoittavat, riistävät ja ihmisoikeuksien toteutumista estävät lait tulee poistaa ja lainsäädäntöjä muuttaa hiv-ehkäisyä tukevaksi.

Eläkkeelle jäänyt Australian korkeimman oikeuden tuomari ja avoimesti homoseksuaaliksi esittäytynyt Michael Kirby piti puheenvuoron, joka toi sopivaa vastapainoa Vatikanin monilla foorumeilla toistamalle puheenvuorolle, missä avainryhmien käyttäytyminen leimattiin riskejä ottavaksi ja epäeettiseksi.

Johtajuutta ja sitoutumista hivin

ja aidsin ehkäisyyn tarvitaan kansainväliseltä ja kansalliselta tasolta yhteisötasolle ja kaikkialle siltä väliltä. Tarvitaan yhteistä johtajuutta; rikkaiden ja köyhien maiden välinen sopimus, joka perustuu jaettuun vastuuseen ja yhteisiin arvoihin. Globaalin perusturvan tulee toteutua.

Jokaisessa maassa pitää tuntea oman maan epidemia ja hiv-vasteen kansallista omistajuutta tulee korostaa. Esimerkiksi Afrikkaan tarvitaan kuitenkin pitkäjänteistä ulkopuolista tukea, yhteistyötä ja paikallisten organisaatioiden tukemista. Myös syrjäytyneillä tulee olla oikeus palveluihin ja heidän oikeuksiaan tulee kunnioittaa.

Keskustelussa uusista teknologioista ja innovaatioista ehkäisyyn ja hoitoon liittyen todettiin tarvittavan uusia lääkkeitä (tehokkaampia, vähemmän sivuvaikutuksia aiheuttavia, helpompia ottaa), tehokkaampia ehkäisymenetel-

miä, nopeampia, halvempia ja yksinkertaisempia diagnostiikkavälineitä sekä hiv-työn integrointia muuhun terveydenhuoltojärjestelmään. Keskustelua käytiin myös siitä, että innovaatiot ilman laajaa käyttöä ovat hyödyttömiä. Tuotteita tulee kehittää, mutta ne eivät saa olla liian kalliita käyttää.

Antiretroviraalilääkityksen ehkäisevä vaikutus tulisi maksimoida, saada kondomit laajaan käyttöön, tehostaa vertikaalitartuntojen ehkäisyä ja avainryhmille kohdennettuja toimia.

Tyttöjen ja naisten erityisasema on edelleen hyvin ajankohtainen; hiv ja aids aiheuttavat naisille ja tytöille suhteetonta taakkaa, naisilla on miehiä suurempi todennäköisyys saada hiv-tartunta sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvalla väkivallalla ja hivillä oleva yhteys. Hiv-työn tulee ylipäättään olla osa "terveys ja kehitys" keskustelua ja -yhteistyötä.

www.un.org/en/ga/aidsmeeting2011/

1) Shared Responsibility- a new global impact of HIV/AIDS; 2) Prevention - What can be done to get zero new infections; 3) Innovation and new technologies; 4) Women, girls and HIV; 5) Integrating the HIV/AIDS response with broader health and development agendas

<http://www.unaids.org/en/strategygoalsby2015/>

<http://www.unaids.org/en/aboutunaids/unitednationsdeclarationsandgoals/2011highlevelmeetingonaids/>

TRIPS (engl. Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) on maailman kauppajärjestön kansainvälinen sopimus immateriaalioikeuksista, kuten hiv-lääkkeisiin liittyvistä patenteista.

MDG= Millenium Development Goals, eli YK:n vuosituhattavoitteet. Vuosituhattavoite 6 koskee hivin/aidsin, malarian ja muiden tautien vastaista taistelua.

Poveri-teema: Tallinna

Hiv Euroopassa – konferenssi hiv-epidemian yhtenäisyydestä ja monimuotoisuudesta

Teksti: Sini Pasanen

HIV in European Region- Unity and Diversity -konferenssi järjestettiin Tallinnassa toukokuun lopussa 2011.

Unity and Diversity otsikolla haluttiin tuoda esiin hiv-epidemian yhtenäisyyttä ja samalla moninaisuutta Euroopan alueella, erityisesti WHO:n Eurooppa määritelmän mukaisen Euroopan alueella, joka käsittää 53 maata. Tähän alueeseen mahtuu hyvin erilaisia maita, joissa hivin pääasialliset tartuntatavat eivät ole samat ja hiv-tartunnan saaneiden asema vaihtelee valtavasti. Erityisen huolestuttavaa on, että itäinen Eurooppa ja Keski-Aasia ovat tällä hetkellä ainoita alueita, missä uusien hiv-tartuntojen määrä lisääntyy.

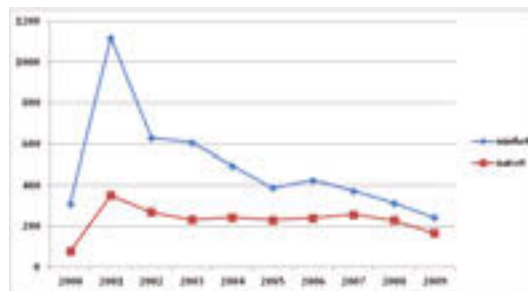
Muulla maailmassa uusien tartuntojen määrän lisääntyminen on saatu taittumaan. Kasvu johtuu pääasiassa suonensisäisten huumeiden käyttäjien keskuudessa leviävästä epidemiasta, joka Suomessa saatiin heti kuriin nopealla reagoinnilla ja tehokkaalla ruiskujen ja neulojen vaihto-ohjelmilla.

Taistelu hiviä ja aidsia vastaan on jatkunut 30 vuotta, ja välineet ovat pysyneet lähes samoina. Tänä päivänä tulee keskittyä tarkoituksenmukaisuuteen ja näiden metodien optimaalisen käyttöön. Valistuksen ja ennaltaehkäisyyn tulee myös olla kohdennettuja. Meillä on olemassa olevia tehokkaita välineitä hivin ennalta ehkäisyyn kondomin käytön lisäksi mm. antiretroviraalilääkitys, neulojen ja ruiskujen vaihto-ohjelmat ja korvaushoito. Valitettavasti nämä kaikki ovat toteutettavissa vain riittävän

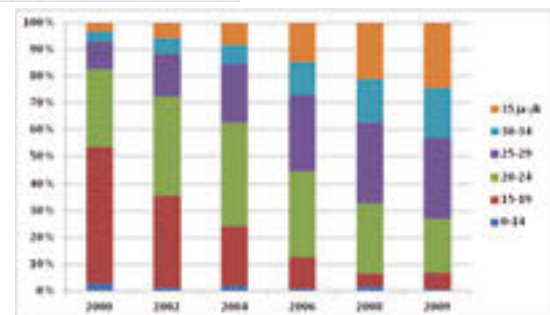
poliittisen tuen ja tahdon turvin. Laadun parantamista myös peräänkuulutettiin ja konferenssissa esiteltiin uusi aloite laadun parantamiseksi hiv-tartuntojen ehkäisyssä: IQ HIV, Improvin Quality in HIV Prevention in Europe www.iqhiv.org/

Itäisen Euroopan alueella msm-ryhmässä hiv-epidemia on näkymätön

Joissakin maissa on helpompi olla tai teeskennellä olevansa huumeiden käyttäjä kuin homomies / kuuluu msm-ryhmään (miehet, joilla on seksiä miesten kanssa). Virallisten tilastojen mukaan hiv-tartunnan saaneista msm-tartuntoja on Venäjällä 1,3 %, Ukrainassa 0,2 % ja Kazakstanissa 0,8 %. Totuus lienee jotakin muuta kuin tilastot...

Hiv-tartunnat ikäryhmittäin »

Latviassa msm-tartuntojen osuus on kasvanut (tilastoissa) viime vuosina vuoden 2001 0,9 %:sta vuoden 2010 6,6 %:n. Msm-tartuntoihin liittyen konferenssissa kysyttiin: "Ovatko nämä ihmiset näkymättömiä, vai emmekö halua nähdä heitä?"

Emis tutkimuksen tuloksia julkaistiin Tallinnassa ja kiinnostuneille löytyy esim. suomenkielinen Euroopan homo-seksuaaliyhteisölle tarkoitettu Emis-yhteisöraportti täältä: www.emis-project.eu/sites/default/files/public/publications/emis_community2_finnish.pdf

Konferenssiin osallistui lähes 500 asiantuntijaa noin 45 maasta.

Positiiviset ry:stä konferenssiin osallistuvat Sini Pasanen, Jukka, Risto ja Mervi.

Hiv Virossa

Virossa on eniten hiv-tartunnan saaneita väkilukuun nähden Euroopassa. Vuosina 1998-2009 rekisteröitiin 4 997 hiv-tartunnan saanutta. Viron väkiluku tänä vuonna on n. 1.3 miljoonaa. (Suomessa n. 5.4 miljoonaa asukasta ja 2 920 todettua hiv-tartuntaa vuonna 2011.)

Äidistä lapseen tartunnat

Ensimmäinen hiv-positiivinen synnyttäjä oli Virossa vuonna 2000. Vuosina 2000-2007 synnytyksiä on ollut 467 ja 25 vastasyntyntä sai tartunnan äidiltään (5.4 %). Vuonna 2008 kahdeksan vauvaa sai tartunnan äidiltään ja vuonna 2009 kolme.

Vankilat

Ensimmäinen tartunta vankiloissa todettiin vuonna 2000. Vuosien aikana yhteensä 1 591 hiv-tartuntaa on diagnosoitu vankeusrangaistuksen aikana. Luku vastaa 22 % kaikista todetuista tartunnoista. Virossa kaikista vangeista on otetaan hiv-testi heti alussa, ja testiä tarjotaan uudelleen vuoden kuluttua.

Hiv ja tuberkuloosi

Kaikille, joilla epäillään tuberkuloosia tarjotaan myös hiv-testiä. Ensimmäinen hiv-positiivinen tuberkuloosi potilas diagnosoitiin 1997 ja vuoden 2009 loppuun mennessä yhteensä 256 on todettu tuberkuloosi ja hiv.

Tuberkuloosi on todettu yhteensä 7 165 ihmisellä. Vuosittain kymmenesosa tuberkuloosi potilaista todetaan hiv-positiivisiksi.

Viron tilanteeseen lähteenä käytetty: Murd M. & Trummal A.: *HIV and related infections in numbers as of 2009*. Tervise Arengu Instituut. Tallinn 2010.

AIDS 2011 -konferenssi Tallinna 25.-27.5.2011

Tämän vuoden konferenssin pääpainona olivat huumeidenkäyttäjät, joten mikä olisikaan sen sopivampi asiakokonaisuus huumeidenkäyttäjien parissa työskentelevälle.

Irma Pahlman Hiv-tukikeskuksesta, Kondomi ja Mervi.

WHO:n Martin Donoghoe kertoi luento-osuudessaan, että vuonna 2009 Itä-Euroopassa uusista positiivisista testituloksista noin 30 % tuli ilmi huumeidenkäyttäjien keskuudessa. Suomessa huumeidenkäyttäjien hiv-tartuntojen määrää on saatu laskemaan huomattavasti terveysneuvontapisteiden avulla. Jokaisessa luennessa korostettiin harm reductionin eli haittojen vähentämisen (mm. neulojen/ruiskujen vaihto) tärkeyttä ja sen merkitystä tartuntojen vähentämisessä. Toiminta, joka on täällä meillä Suomessa hyvin hoidettu, on vielä saavuttamattomissa useissa Euroopan maissa.

Tunsin suurta ylpeyttä kuunnellessani esityksiä, koska huomasin, että vaikka meillä Suomessa ns. turhia tartuntoja tuleekin, niin huumeidenkäyttäjien keskuudessa tehdyllä työllä pystymme loistamaan. Eräässä esityksessä esiteltiin tutkimustuloksia Latviasta ja Liettuasta. Tutkimuksessa kerrottiin

siitä, miten hiv-tartuntojen määrä huumeidenkäyttäjien keskuudessa oli saatu vähenemään käyttämällä vertaistoimijoita eli itse käyttäjiä tiedon jakajina. Ja taas tunsin ylpeyttä! Meillä Suomessa huumeidenkäyttäjää (entisiä tai nykyisiä) on koulutettu vertaistoimijoiksi, joiden tarkoituksena on jakaa tietoa mm. eri tartuntataudeista sekä vaihtaa puhtaita neuloja ja ruiskuja omissa elinpiireissään. Tarkoituksena on löytää käyttäjät, jotka syystä tai toisesta eivät halua asioida terveysneuvontapisteissä. Vertaistoimijoita löytyy tällä hetkellä Helsingistä, Tampereelta ja Hämeenlinnasta.

Suomessa puutteina haittojen vähentämisessä ovat vankiloissa opioidikorvaushoidon aloittaminen sekä neulojen ja ruiskujen vaihto-ohjelmat. Näitä ohjelmia on käytössä osassa Euroopan maista. Mutta uskon, että ajan kanssa nämäkin asiat onnistuvat, joten sitä odotellessa..

Vaikka konferenssi ei tuonut mitään ns. uutta tietoa huumeidenkäyttäjien saralta, niin silti se antoi paljon. Pystyin osaltani kertomaan muille Suomen tavoista toimia ja sain luotua uusia kontakteja.

Mervi

Valokuvanäyttely "We are people"

Estonian Network of People Living with HIV

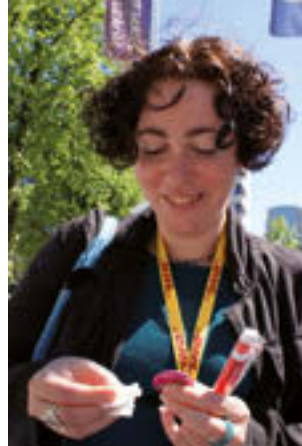
"We are people" näyttely koostuu musta-valko-valokuvista. Näyttelyä on rakennettu jo vuodesta 2006 lähtien ja se täydentyy jatkuvasti uusilla kuvilla. Näyttelyn takana on Victoria Melnikov, valokuvajournalisti ja hiv-aktivisti. Kuvissa näyttäytyvät mm. sosiaalityöntekijät, ministerit, vapaaehtoiset, opettajat ja psykologit ja myös hiv-positiiviset. Näyttelyn motto on: Auttamalla toisia autamme itseämme toteuttamaan tarkoitustamme tässä maailmassa.

Kuvien ihmiset näyttäytyvät ystävilleen, sukulaisilleen ja muukalaisille. Kuvissa sankarimme eivät ole passiivisessa tilassa, vaan he pyrkivät ratkaisemaan olemassa olevia ongelmia. Näyttelyn tarkoituksena on taistella vastaan paniikkia ja herättää toivoa pidemmästä elämästä sekä katsoa toisia ihmisiä silmiin, kuunnella toisia, kertoa tarinaa tunteista – nämä ovat asioita, jotka ovat tärkeitä meille kaikille emmekä näin tunne itseämme niin yksinäisiksi.

» <http://youtu.be/Cnf6SgVQyHs>

Virolaiset haluavat tietää hiv-statuksensa

teksti: Sini Pasanen, toiminnanjohtaja

vasemmalla: Inna Vyshemirskaya (Kaliningradista) kävi hiv-pikatestissä, oikealla: Hiv-testauspaikka

Konferenssissa oli esillä posterit, jossa esiteltiin hiv-testausta ja hiv-testaukseen liittyvää yhteistyöprojektia Tallinnassa ja Virossa.

Myös itse konferenssipaikan eteen pystytettiin tällainen julkinen pikatestauspaikka. Neljän tunnin aikana tuli kuusi positiivista testitulosta.

Universaalia saatavuutta lääkityksen osalta ei voida saavuttaa, jos ei ensin pystytä takaamaan hiv-testin universaalia saatavuutta.

- Ovatko kaikki ihmiset tietoisia hiv-statuksistaan?

- Haluavatko ihmiset tietää oman hiv-statuksensa?

- Miten saada hiv-testaus mahdollisimman helpoksi ja saatavilla olevaksi kaikille (saavutettavissa oleva)

Malli

- Yhteistyötä järjestöjen, hallinnon ja terveydenhuollon kanssa

- Helppo ja nopea pikatestaus julkisilla paikoilla –siellä missä ihmiset liikkuvat

- Julkinen tiedottaminen testaustapahtumista

- Tarvittaessa tarjotaan tukea ja ohjataan lääkityksen piiriin

Maailman aids-päivä 2009

6 tuntia, 330 hiv-testiä, 6 positiivista testitulosta

Huhtikuu ja toukokuu 2010

381 opiskelijaa kävi testissä ja 3 positiivista testitulosta

Toukokuu 2010

666 ihmistä testattu kolmessa eri julkisessa paikassa

27 positiivista testitulosta

Kesäkuu 2010

1680 ihmistä testattu 5 eri paikassa

38 positiivista testitulosta

Tulokset:

- Ihmiset haluavat tietää hiv-statuksensa

- Ihmiset pitävät helposta ja ilmaisesta hiv-testauksesta

- Hiv-testaukseen ei liity stigmaa: ihmiset jonottavat testiin julkisella paikalla

- Onnistumisen ehdottomana edellytyksenä on yhteistyö kansalaisjärjestöjen ja hallinnon toimijoiden välillä

Yhdistyksestä

Yhdistyksen kuulumisia

teksti ja kuva: Sini Pasanen, toiminnanjohtaja

Tässä kuulumisia yhdistyksestä ja hallituksen kokouksista.

Positiiviset ry järjestää taas perinteisen kynttilätapahtuman torstaina 1.12. Maailman aids-päivänä. Vapaaehtoisia kaivataan sytyttämään kynttilöitä eduskuntatalon portaille

Yhdistyksen hallitus on kokoon-tunut tänä vuonna yhteensä viisi kertaa. Viime kokouksessa valmisteltiin toimintasuunnitelmaa ja talousarviota vuodelle 2012.

Allekirjoittanut kertoi kahdesta hivin kriminalisointiin, lakeihin ja hiv-positiivisten asemaan liittyvästä kokouksesta, joihin olin saanut kutsun ja osallistunut elo-syyskuun aikana. Toinen oli UNAIDS:n asiantuntijako-kous (Expert meeting on the scientific, medical, legal and human rights as-

pects of the criminalization of hiv non-disclosure, exposure and transmission) Genevessä 31.8.-2.9.2011 ja toinen suurituloisten maiden dialogi Oaklandissa Kaliforniassa 16.-17.9.2011.

UNAIDS:n kokouksen tarkoituksena oli keskustella ja tarjota suosituksia hivin kriminalisointiin liittyen; mikä on tämän hetkinen lääketieteellinen, tieteellinen ja juridinen tilanne. UNAIDSilla on aikomuksena päivittää kriminalisointiin liittyvä kannanotto *Policy Brief: Criminalization of HIV*

transmission vuodelta 2008.

Globaali hiv- ja lakikomissio (Global Commission on HIV and the Law) on UNAIDSin ja UNDP:n yhteinen hanke ja siihen kuuluu 15 jäsentä, mm. kongressiedustaja Barbara Lee (USA), Botswanan entinen presidentti Festus Gontebanye Mogae, Brasilian entinen presidentti Fernando Henrique Cardoso, eläköitynyt korkeimman oikeuden tuomari Australiasta ja avoimesti homoseksuaali Michael Kirby sekä korkeimman oikeuden tuomari ja avoimesti hiv-positiivinen Edwin Cameron Etelä-Afrikasta. Komissiolla on erillinen asiantuntija ryhmä (technical advisory group).

Komission tarkoituksena on analysoida olemassa olevaa aineistoa hiviin, oikeuksiin ja lakiin liittyen. Tavoitteena on antaa suosituksia, jotka perustuvat oikeuksiin ja evidenssiin sekä lisätä tietoisuutta hiviin, lakiin ja oikeuksiin liittyen. Olennaisena tehtävänä on myös vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja asianosaisia tahoja.

Komissio on järjestänyt 7 alueellista dialogia, joista nyt viimeisin oli suurituloisten maiden dialogi (mm. Pohjoismaat, Englanti, Saksa, Australia, USA, Kanada). Keskustelua käytiin hivin tarttumiseen, tartuttamiseen ja tartunnalle altistamiseen liittyvästä kriminalisoinnista. Paljon oli kokemuksia ja keskustelua myös seksityöhön,

huumeisiin ja huumeiden käyttöön ja vankiloihin liittyvistä haitallista laeista ja käytännöistä. Maat, joissa on jo paljon hiv-positiivisia syntyneitä lapsia, kertoivat ikäviä kokemuksia eri lakien vaikutuksista mm. nuorten seksuaalisuuteen ja seksuaalisuuden kehittymiseen. Naisten monissa maissa heikompi asema ja lääkityksen saatavuus olivat myös esillä.
www.hivlawcommission.org

Lisäksi:

- Hedelmätyshoitoihin ja sperman pesuun liittyen on lähetetty kantelu eduskunnan oikeusasiamiehelle.
- Hiv-Nordenille valittiin uusi hallitus Oslossa syyskuussa. Puheenjohtajaksi valittiin Kimmo Karsikas, ja toisena Suomen edustajana jatkaa Sini Pasanen. Seuraava kokous on Tukholmassa marraskuussa heti FEMP-konferenssin jälkeen.
- FEMP-konferenssiin Tukholmaan yhdistyksestä lähtee yhteensä viisi osal-

listujaa. FEMP = The Future of European Prevention among MSM, www.femp2011.eu
- Kriminalisointiin ja hiv-tartunnan saaneiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyen ollaan etenemässä hiv/aids-asiantuntijaryhmän puitteissa. Marraskuussa Positiiviset ry osallistuu myös oikeusministerin tapaamiseen aiheeseen liittyen.

Osallistu ja vaikuta

Yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 26.11.2011. Syyskokouksessa hyväksytään vuoden 2012 toimintasuunnitelma ja talousarvio. Yksi syyskokouksen tärkeimmistä tehtävistä on myös valita yhdistykselle hallitus ja puheenjohtaja. Positiiviset ry:n hallitukseen kuuluu kahdeksan jäsentä ja puheenjohtaja, jotka kaikki valitaan vuodeksi kerrallaan. Yhdistyksen hallituksen jäsenistä puolet on oltava hiv-positiivisia.

Hallitus on yhdistyksessä toi-

meenpaneva ja valmisteleva elin. Ylintä valtaa yhdistyksessä käyttää sääntömääräinen tai ylimääräinen kokous. Hallituksen tulee jokapäiväisessä toiminnassa toimia näissä kokouksissa hyväksytyjen toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaan.

Oletko kiinnostunut liittymään Poverin toimituskuntaan?

Tarvitsemme aktiivisia ja innostuneita ihmisiä suunnittelemaan ja toteuttamaan Poveria ja Poverin sisältöä. Olisitko sinä kiinnostunut toimimaan lehtemme toimittajana vapaaehtois-pohjalta? Innokkuuden lisäksi odotamme kykyä sitoutua joksikin aikaa, esimerkiksi vuodeksi kerrallaan.

Toivottavasti tämä ensimmäinen Poverimme ilahduttaa lukijoita yhtä paljon kuin minuakin nähdessäni ensimmäistä kertaa lähes valmiin lehden!

vasemmalla: Matthew Weait työskentelee Lontoon yliopistossa professorina ja on jo vuosien ajan ollut vaikuttamassa hiv ja laki asioihin. Kuva UNAIDS:n rakennuksen edestä Genevessä.

oikealla: Pohjoismaalaiset löysivät toisensa myös Kaliforniassa; Christian Antoni Møllerop Ruotsista (RFLS), Henriette Laursen Tansakasta (AIDS-Fondet), Sini Pasanen, Pye Jakobsson (Rose Alliance) ja Joakim Berlin (PG) Ruotsista. Kameran takana Marielle Andréasson Nakunzi Ruotsista (RFSU).

Toivo, meidän kaikkien yhteinen ystävä

Toivon päivää on vietetty Positiiviset ry:ssä 4.6. jo usean vuoden ajan. Tänä vuonna juhlistimme Toivon päivää sekä toivon liittyvin kirjoituksin että piknikin merkeissä. Saimme todella kauniita kirjoituksia toivosta ja ne onkin koottu lehtiseen, joka löytyy nettisivuiltamme. Toivoa juhlimme myös piknikin merkeissä Seurasaarella.

Sää suosi meitä ja niinpä kokoonnuimme Seurasaaren mukavan kokoisella joukolla. Mukana oli niin uusia kuin vanhoja kasvoja. Toivoa saimme jokainen vertaisuuden merkeissä, sillä keskustelumme kosketteli monia hiviin liittyviä asioita. Kokkimme Kari oli loihtinut meille erinomaisen piknikin. Yhdessä grillasimme nyyttejä ja makkaroita sulassa sovussa muiden Seurasaarella kävijöiden kanssa. Mөлkkäkin ehdimme pelata muutaman erän ja viihdyimme saarella pitkälle iltapäivään saakka. Osa porukastamme tuli vielä toimistolle tapaamaan ruotsalaisen *Posithiva Gruppenin* jäseniä, jotka olivat vierailulla Suomessa.

Vielä loppuun lainaus Toivon päivän lehtisestä:

”Toivo on kiintopiste horisontissa, jotain mille asettaa jalkansa seuraavaa askelta ottaessa ja luottamus siitä, että askel ja elämä kantavat.”

Päivi Pellikka

Hans Nilsson ja Juha Huusko PG:stä vierailulla Positiiviset ry:ssä Toivon päivänä. Viime keväänä Hiv-Sverige hallitus palkitsi Hans Nilssonin kunnia red ribbonilla uupumattomasta työstään hiv-positiivisten oikeuksien puolesta.

vasemmallä: Toivon päivää vietettiin Seurasaaren kauniissa perinnemaisemissa

oikealla: Järjestöyöntekijä Päivi Pellikka Toivon päivän piknikillä

Valtakunnalliset ja alueelliset vertaisryhmät

Verti eli vertaistukiryhmät ovat avoimia tapaamisia ja mukaan voi tulla koska vaan. Joihinkin tapahtumiin tulee ilmoittautua, mutta siitä on aina mainita erikseen. Jos haluat lisätietoja jostakin ryhmästä, voit ottaa yhteyttä ryhmän yhdyshenkilöön tai toimistollemme.

Heterot - miehet, naiset, heidän puolisonsa ja kumppaninsa. Yhdyshenkilö **Mervi**, verti.heterot@hotmail.com
puh. 044 750 7453 ti ja to klo 17-19.

Läheiset - hiv-positiivisten läheisille tarkoitettu ryhmä. Yhdyshenkilö **Anneli**, laheinen@hotmail.com, puh. 044 750 7460, ke ja pe 21-22.

Homo- ja bimiehet
Yhdyshenkilö **Vesa**
verti.miehet@hotmail.com
puh. 044 750 7456 arkinen klo 18-21.

Naiset
Yhdyshenkilö **Heli**
verti.naiset@hotmail.com
Puh. 044 750 7457, to klo 15-18.

Nuoret - noin 18-30-vuotiaat
Yhdyshenkilö **Heli**
verti.nuoret@hotmail.com
puh. 044 750 7458 ti ja to 17-19.

Perheryhmä - kaikille lapsiperheet, joissa on hiv-positiivisia
Yhdyshenkilö: **Suvi**
verti.taaperot@hotmail.com
puh. 044 750 7459 ti 15-18.

Päihdekuntoutujat
Yhdyshenkilö **Jari**,
verti.raitis@hotmail.com
puh. 044 750 7461

Rovaniemi on tauolla,
mutta sähköposti toimii,
verti.lappi@windowslive.com

Oulu
Yhdyshenkilö: **Raimo**
puh. 044 750 7450 ma-to klo 12-18
verti oulu@hotmail.com

Tampere
Yhdyshenkilöt: **Arto** ja **Seppo**,
puh. 044 750 7451 ma-to klo 12-18.
verti.tampere@hotmail.com

Hämeenlinna
Yhdyshenkilöt: **Mervi** ja **Erkki**,
verti.hameenlinna@hotmail.com,
puh. 044 750 7453 ti ja to klo 17-19.

Turku
Yhdyshenkilö **Janne**,
puh. 044 750 7452 arkinen klo 12-16
verti.turku@hotmail.com

Helsingissä 'päiväkeskus' avoinna
arkisin klo 9-16, tiistaisin klo 20 asti,
lounas joka toinen lauantai

Kaikista tapahtumista saat lisätietoja
Positiiviset ry:n toimistolta **puh. (09) 6925 441** tai **sini.pasanen@positiiviset.fi**
tai **paivi.pellikka@positiiviset.fi**.
Toimistomme ja päiväkeskuksemme
on avoinna arkinen **klo 9-16**, tiistaisin
tiistaikahvilana **klo 20 asti**.

Ajankohtaisimmat tapahtumat löydät
positiiviset.fi » kalenteri tai kysymällä
toimistoltamme.

